

Anvisningar för planering av dagvårdslokaler/lokaler för småbarnspedagogik

Mellersta Österbottens miljöhälsovårdsnämnd 22.5.2019 § 18

Innehåll

Anvisningar för planering av dagvårdslokaler/lokaler för småbarnspedagogik.....	1
<i>Innehåll</i>	1
<i>Inledning</i>	1
<i>Behandlingen av ärenden som gäller dagvårds- och motsvarande lokaler där barn sköts</i>	2
Anmälningar och tillstånd	2
<i>Krav på lokaler</i>	3
Omgivning och gårdsplan.....	3
Utrymmesplanering.....	5
Inomhusklimat och ljudisolering/buller	6
Elektricitet och belysning.....	7
Toaletter och städutrymmen	7
Kök och matsal	8
Hushållsvatten och avfallshantering	9
<i>Referenser</i>	9
<i>Kontaktinformation</i>	10

Inledning

Dessa anvisningar omfattar de krav som Mellersta Österbottens miljöhälsovård ställer på lokaler som tas i bruk för vård av barn. Avvikelser från kraven förutsätter alltid tilläggsmotiveringar och -utredningar.

Mellersta Österbottens miljöhälsovård

Besök- och postadress
Terminalgatan 8, 67700 Karleby

E-post
yterveys@kokkola.fi
fornamn.efternamn@kokkola.fi

Internet
https://www.kokkola.fi/ymparistoterveyden_huolto

Telefonnummer
044 7307 991

22.05.2019

Enligt 10 § i lagen om småbarnspedagogik (540/2018) ska den småbarnspedagogiska miljön vara utvecklande, främja lärande och vara hälsosam och trygg... Lokalerna och redskapen för verksamheten ska vara sunda, säkra och ändamålsenliga och tillgängligheten ska beaktas. Vid definieringen av förhållandena har man vad kvaliteten på inomhusluften beträffar haft hjälp av social- och hälsovårdsministeriets förordning om boendehälsan (545/2015) samt vad säkerheten och funktionsdugligheten beträffar bl.a. av förordningar om säkerhet vid användning av byggnader (1007/2019) och om tillgänglighet (241/2017). Även RT-anvisningar har använts som hjälp. Byggnadsinformationsstiftelsens anvisningar (RT-anvisningskort) är emellertid inte så exakta att de skulle klarlägga minimikraven exempelvis på lokalernas area. Dessa anvisningar har utarbetats för detta behov, och syftet är att noggrannare definiera och överenskomma på lokal nivå vilka förhållanden är lämpliga för vård av barn i fråga om sanitära och övriga förhållanden.

Anvisningarna berör alla lokaler som hör till tillsynen och där barn sköts (daghem, gruppfamiljedaghem, dagklubbar osv.), om inte annat finns nämnt i texten.

Behandlingen av ärenden som gäller dagvårds- och motsvarande lokaler där barn sköts

När man planerar lokaler för barndagvård ska Mellersta Österbottens miljöhälsovård kontaktas i ett så tidigt skede som möjligt. Om det är fråga om en befintlig lokal som man vill ta i användning för småbarnspedagogik, förskoleundervisning eller klubbverksamhet för barn ger miljöhälsovården ett utlåtande om planerna eller om de ändringsarbeten som krävs för lokalen. Utlåtandena och inspektionerna i anknytning till dem är avgiftsfria.

Även byggnadstillsynen måste meddelas om ändrings- och byggarbete för att erhålla eventuella tillstånd i enlighet med markanvändnings- och bygglagen. Projektet kan även förutsätta planläggarens behandling av undantagstillstånd om man har för avsikt att förlägga verksamheten till en byggnad som i planen inte har anvisats för detta ändamål.

Innan verksamheten inleds ska detta anmälas Mellersta Österbottens miljöhälsovård i enlighet med 13 § i hälsoskyddslagen och 13 § i livsmedelslagen med blanketter som fås av hälsoinspektörerna eller från miljöhälsovårdens hemsidor (www.kokkola.fi/terveys/ymparistoterveydenhuolto/sv_SE/ymparistoterveydenhuolto/). En anmälan i enlighet med livsmedelslagen gäller bara daghemmens kök. Kök i gruppfamiljedaghem (högst 12 barn) bedöms vad gäller livsmedelssäkerheten enligt tillsynen i hälsoskyddslagen men de ingår inte i regelbunden tillsyn i enlighet med livsmedelslagen.

Anmälningar och tillstånd

Enligt 13 § i hälsoskyddslagen (763/1994) ska verksamhetsutövaren senast 30 dygn innan verksamheten inleds göra en skriftlig anmälan till den kommunala

---

Mellersta Österbottens miljöhälsovård

Besök- och postadress
Terminalgatan 8, 67700 Karleby

E-post
yterveys@kokkola.fi
fornamn.efternamn@kokkola.fi

Internet
<https://www.kokkola.fi/ymparistoterveydenhuolto>

Telefonnummer
044 7307 991

22.05.2019

hälsoskyddsmyndigheten om ibruktagande av plats för ordnande av daghems- och klubbverksamhet samt förskoleundervisning. Andra motsvarande samlingslokaler för barn och unga är ungdomslokaler, lägerområden, klubbar och inomhuslekparker. (Valviras anvisning V/10614/2019, 3.4.2019)

Till anmälan ska alltid fogas åtminstone situationsplanen och planritningar på alla utrymmen. Vid behov kan hälsoövervakningen be om tilläggsutredningar, exempelvis ventilationens mätningsprotokoll. Efter att miljöhälsoinspektören fått anmälan skriver hen ett intyg till verksamhetsutövaren i vilket det konstateras att verksamheten har införts i hälsoövervakningens system som ett tillsynsobjekt. För handläggning av anmälan tas en avgift ut enligt taxan som miljöhälsovårdsnämnden har godkänt. Hälsoövervakningen har med stöd av 45 § i hälsoskyddslagen rätt att göra en inspektion genast efter att anmälan lämnats in eller redan före, men i regel inspekteras lokalerna och verksamheten inom 1 - 3 månader efter handläggning av anmälan. Om det vid inspektionen upptäcks något att anmärka på, begärs en utredning eller så hörs parterna om de missförhållanden som har upptäckts vid kontrollen och hur dessa ska åtgärdas.

Hälsoövervakningen ska också meddelas om väsentliga förändringar i verksamheten. Exempel på dylika förändringar är en betydande ökning av antalet barn, renovering av lokalen vilken väsentligt inverkar på rumsarrangemangen eller om en lokal som tidigare har använts i annat syfte tas i barndagvårdsbruk (till exempel en lägenhet i anslutning till daghemmet). Förfaringssättet är detsamma som ovan och för handläggning av anmälningar tas en avgift ut enligt taxan som miljöhälsovårdsnämnden har godkänt. Hälsoövervakningen ska också meddelas om verksamhetsidkaren i lokalerna ändras. Här räcker det med ett brev eller e-post av vilka kontaktuppgifterna till den nya verksamhetsidkaren framgår. Också avslutande av verksamheten ska meddelas.

Familjedagvård i en privatpersons eget hem kräver inte en anmälan enligt hälsoskyddslagen. Verksamheten skall i detta fall dock ordnas så att hälsoskyddslagens grundprinciper fylls och t.ex. vid klagomål gällande kvaliteten av inomhusluften eller vid andra klagomål gällande boendehälsa är det hälsoskyddsmyndigheterna som ska undersöka ärendet. (Valviras anvisning V/10614/2019, 3.4.2019).

Krav på lokaler

Omgivning och gårdsplan

När en förläggingsplats för ett daghem planeras ska man utreda huruvida den eventuella tidigare verksamheten på området (till exempel industri-, lager- eller depåområden) har smutsat ned jordmånen i den grad att jordmånen ska rengöras. Likaså ska man säkerställa att skadliga mängder radon inte kommer in i inomhusluften genom byggnadens konstruktioner. Daghemsbyggnad får inte placeras nära stora kraftledningar.

Mellersta Österbottens miljöhälsovård

Besök- och postadress
Terminalgatan 8, 67700 Karleby

E-post
yterveys@kokkola.fi
fornamn.efternamn@kokkola.fi

Internet
<https://www.kokkola.fi/ymparistoterveyden/huolto>

Telefonnummer
044 7307 991

22.05.2019

Enligt beslutet får medelljudnivån (LAeq) som förorsakas av trafik och andra bullerkällor i näromgivningen inte överstiga 55 dB på tomten under dagen (kl. 7–22). Inomhus får medelljudnivån förorsakad av miljöbuller under dagen uppgå till högst 35 dB (kl. 7-22) och till högst 30 dB kl. 22-7 (dygnetruntdaghem). Höga bullernivåer kan förutsätta byggande av bullerskydd eller bättre ljudisolering i fönster och ytterväggskonstruktioner än normalt.

En genomsnittlig dygnstrafik (GDT) som överskrider 1 000 fordon invid tomten leder till att den likvärdiga kontinuerliga ljudnivån överskrider 55 dB(A). Därför måste så gott som alla barndagvårdslokaler i närheten av gator ordna bullerskydd exempelvis genom att placera områden för utevistelse mellan byggnaden och vägen. Ifall tomtens bullernivåer överskrider föreskrivna gränsvärden måste tomtens lämplighet för barndagvårdsverksamhet eventuellt övervägas.

Höga föroreningshalter i luften på tomten på grund av trafik, industrianläggningar och liknande kan eventuellt förutsätta speciella ventilationsarrangemang eller en bättre filtrering av tilluften än normalt. Tilluftsintagen på en byggnad ska alltid placeras på ett så rent ställe som möjligt på långt avstånd från trafikleder, insamlingspunkter för avfall och de leder som underhållstrafiken använder. Tomten kan inte anses vara lämplig för barndagvårdsverksamhet ifall av statsrådet föreskrivna riktvärden för luftkvaliteten upprepade gånger överskrids.

Byggplatsen ska när det gäller jordmånen vara tillräckligt torr för att fuktighetsskador på konstruktionerna kan undvikas. För att minska risken för fuktskador måste de konstruktioner som är utsatta för fukt samt dräneringssystemen i byggnadsgrunden fungera säkert under hela den planerade livslängden. (Miljöministeriets förordning om byggnaders fukttekniska funktion 782/2017)

Vid planering av byggnader ska man beakta mikroklimatet i området (skuggighet, fuktighet, lufttemperatur) och de rådande vindförhållandena. Det rekommenderas att service- och underhållstrafiken till och från byggnaden organiseras så att den i så liten utsträckning som möjligt stör invånarna i näromgivningen och att den inte medför risker för barnens säkerhet. Det ska reserveras tillräckligt med parkeringsplatser för trafiken till och från daghemmet och det ska finnas lämpliga förvaringsutrymmen för barnens vagnar.

Daghemmets lekutrymme utomhus ska vara tillräckligt ljust men det ska också finnas skuggplatser som skydd mot solen. Utomhusområden, som är menade för barnen, dimensioneras så att det finns 20 m²/barn. I tätbebyggd miljö kan utrymmesdimensioneringen vara mindre, men då skall man kunna påvisa, ett i närheten beläget, (lek)parkområde som lämpar sig för dagvården. Vägen till parkområdet skall vara säker. Ytmaterial på gården ska väljas så att de inte orsakar dammspridning.

Mellersta Österbottens miljöhälsovård

Besök- och postadress
Terminalgatan 8, 67700 Karleby

E-post
yterveys@kokkola.fi
fornamn.efternamn@kokkola.fi

Internet
https://www.kokkola.fi/ymparistoterveyden_huolto

Telefonnummer
044 7307 991

22.05.2019

Lekredskap och deras monteringar ska stämma överens med standarderna som gäller för dem (SFS-EN 1176-1 - 1176-7, 1177). Det får inte finnas giftiga ämnen i lekredskapen och möblerna. I placeringen måste säkerhetsavstånd beaktas och under lekredskap som innebär risk för att falla måste det finnas material som mildrar stöten.

Lekutrymmet utomhus ska vara säkert och ingärdas helt med ett staket. Staketet ska vara minst 120 cm högt, nedre kanten ska vara max 10 cm från marknivå, vara tillräckligt tätt och sådant till konstruktionen att det inte lockar till klättring. Portarnas låsmekanism bör vara sådan att det är svårt för ett barn att få upp portarna.

Det får inte växa giftiga växter på gården, speciellt ska man undvika växter som har giftiga bär. Inte heller taggiga växter ska växa på barns lekplats.

Gården ska vara lätt att övervaka, skuggiga ställen ska undvikas och belysningen ska vara tillräcklig.

Utrymmesplanering

Det lönar sig att vid planeringen använda som hjälp anvisningen RT 96-11003 (Anvisningar om planering av daghem) som utkom i augusti 2010.

De olika gruppernas hemområden i daghemmet måste kunna avskiljas från varandra med dörr för att förebygga spridning av smittsamma sjukdomar. Utrymmena ska vara tillräckligt stora. I verksamhetsutrymmen för barn (hemområde + gemensamma utrymmen + sal) måste det finnas minst 7 m²/dagvårdsplats. Behovet av utrymme bestäms enligt det maximala antalet barn som samtidigt vistas i daghemmet. I daghemmets grupputrymmen skall det finnas ett tappställe för händer samt för tagande av dricksvatten.

Vid planeringen av lokalerna ska uppmärksamhet fästas vid byggnadens användningssäkerhet speciellt vad gäller trappor, möbler och ytterdörrar (Miljöministeriets förordning om säkerhet vid användning av byggnader 1007/2017). Tunga dörrar måste skyddas åtminstone från gångjärnssidan på så sätt att barn inte kan få fingrar i kläm mellan dörren och karmen. Vid behov måste skåp, hyllor och liknande möbler monteras fast för att hindra dem från att falla omkull. Spisar i rum där barn vistas bör hindras från att falla omkull samt förses med kastrull- och kopplingskydd (spisskydd). Nödutgångarna ska planeras så att små barn också i praktiken kan rädda sig.

I daghem med flera grupper än en ska ett rum reserveras som är lämpligt för hälsovård/isolering. I rummet ska finnas ett tvättställ, och en toalett ska finnas i närheten av rummet. Man kan t.ex. förse personalens arbetsrum, kontor eller liknande med ett tvättställ och placera rummet i närheten av en skild toalett.

Mellersta Österbottens miljöhälsovård

Besök- och postadress
Terminalgatan 8, 67700 Karleby

E-post
yterveys@kokkola.fi
fornamn.efternamn@kokkola.fi

Internet
https://www.kokkola.fi/ymparistoterveyden_huolto

Telefonnummer
044 7307 991

22.05.2019

I mindre enheter med en grupp kan utrymmena vara mera hemliknande. Gruppstorleken får i så fall vara högst 12 för att faktorer som ansluter till hygien och säkerheten kan kontrolleras.

Varje barn ska anvisas en egen plats för förvaring av kläder (klädställ eller fack) och en bäddplats samt en plats där sängkläderna kan förvaras, om de inte kan ligga kvar i bäddplatsen då den inte används.

Inomhusklimat och ljudisolering/buller

Vid byggandet ska man föredra miljövänliga material med låga utsläpp (t.ex. material i klass M1). Det får inte finnas sådana halter av mikrober, damm, gasformiga föreningar eller andra orenheter i inomhusluften som orsakar hälsorisker. Riktvärden för orenheterna i inomhusluften anges i förordningen om boendehälsan. Vid behov måste gamla lokaler före ibruktage genomgå en konditionsgranskning för att säkerställa att de är hälsosamma.

Lokaler ska planeras så att det är lätt att hålla dem rena. Ytan på golven och de nedre delarna av väggarna ska vara av sådant material att de kan fukttorkas. I planeringen ska man bland annat undvika ytor som ligger för högt och är svåra att rengöra. Det rekommenderas att textilmattor inte används eftersom de är svåra att rengöra; om man emellertid går in för att använda textilmattor ska den tid och utrustning som behövs för rengöringen av dem beaktas i städdimensioneringen.

Inomhustemperaturen ska under uppvärmningsperioden vara minst +20°C och högst +26°C. Utanför uppvärmningsperioden får temperaturen stiga till högst +32°C. Yttertemperaturen på golvet ska vara minst +19°C och yttertemperaturen på väggarna minst +16°C mätt som medelvärde enligt standarden SFS 5511. Punkttemperaturen på konstruktionens yta får inte understiga +11°C.

Ventilationen ska vara tillräcklig: planeringen av ventilationssystemets luftflöden bör göras enligt Miljöministeriets förordning 1009/2017. I vistelseutrymmen ska uteluftflödet vara dock minst 4 l/s per person och koldioxidhalten i lokalerna får inte vara 1150 ppm större än utomhus. Ventilationen i badrum, wc och kök skall vara tillräckligt effektivt för att avlägsna den i verksamheten uppkomna lukt-, och fuktighetsbelastningen. Ventilationen får inte orsaka drag och orenheterna i tilluften ska avlägsnas i så stor utsträckning som möjligt. Normalkravet är ett maskinellt ventilationssystem för till- och frånluft men även andra lösningar kan godkännas ifall man med hjälp av dem kan säkerställa att ventilationen är tillräckligt effektiv och inte orsakar drag.

Torkskåp ska installeras enligt deras installeringsanvisningar på så sätt att de inte stör lokalernas allmänventilation.

Det ska finnas minst ett vädringsfönster som kan öppnas i varje vistelse- och arbetsrum.

Mellersta Österbottens miljöhälsovård

Besök- och postadress
Terminalgatan 8, 67700 Karleby

E-post
yterveys@kokkola.fi
fornamn.efternamn@kokkola.fi

Internet
https://www.kokkola.fi/ymparistoterveyden_huolto

Telefonnummer
044 7307 991

I anslutning till utgångar (med undantag av nödutgångar) ska det finnas ett vindfång eller en luftrida för att undvika drag.

Man ska se till att akustiken fungerar i vistelselokaler för att minska bullerstörningar. För planering och bedömning av förhållanden kan man använda Miljöministeriets anvisningar om ljudmiljön i byggnader (Saarinen 2018) som hjälp.

Ständigt ljud på samma nivå som förorsakas av ventilationsanordningar och annan teknisk utrustning i byggnaden får i vistelse- och arbetsrum (med undantag av köket) inte överstiga 35 dB dagtid (kl. 7-22). Nattetid (kl. 22-7) är största tillåtna ständiga ljud på samma nivå högst 30 dB (dygnetruntdaghem).

Elektricitet och belysning

Elinstallationerna ska vara säkra för barn. Väggttagen ska vara skyddade.

Belysningen ska vara tillräcklig, minst 300 lux. Vid belysningsplanering kan man använda rekommendationerna av Suomen Valoteknillinen Seura samt RT-kort nummer 75-10569. I samtliga vistelse- och arbetsrum ska det finnas minst 10 procent fönsteryta jämfört med golvytan för att få tillräckligt med dagsljus i rummen.

Toaletter och städutrymmen

I lokaler för heldagsgrupper skall det finnas minst en toalettstol och ett tvättställe per 1-9 barn. För varje överstigande antal 10 barn skall det finnas en toalettstol till och ett handtvättställe till. En av toaletterna i daghemmet skall vara hinderfri. I deltidsgupper och klubblokaler kan man anse att det räcker med en toalett och ett tvättställ per 15 barn. I lekparkbyggnader är minimikravet en toalett och ett tvättställ per 25 barn. Som hjälp vid planeringen av personalens toaletter kan RT-kort nummer 94-10969 användas. Personalen ska ha tillgång till egna toaletter.

Varje dagvårdsgrupp ska ha tillgång till egna toalett- och tvättutrymmen. I tvättutrymmen för barn under tre år ska det utöver tvättställ även finnas ett duschkar eller motsvarande plats för underlivshygien. För vård av spädbarn ska det finnas ett skilt tvättställ och ett skötbord för blöjbyte. Vattenarmaturer skall vara säkra att använda och skall därför vara utrustade med temperaturbegränsare för tappvarmvatten.

För att underlätta städningen ska det i alla toaletter finnas golvbrunn. Det ska finnas ett förrum i de toaletter vars dörr öppnas mot lokaler där det tillagas eller serveras mat.

Mellersta Österbottens miljöhälsovård

Besök- och postadress
Terminalgatan 8, 67700 Karleby

E-post
yterveys@kokkola.fi
fornamn.efternamn@kokkola.fi

Internet
https://www.kokkola.fi/ymparistoterveyden_huolto

Telefonnummer
044 7307 991

22.05.2019

För tvätt och torkning av galonkläder ska utrymme ordnas helst i samband med ingången. För att förhindra stopp i avloppet är det skäl att ha en sandavskiljningsbrunn vid tvättstället.

För städutrustning och tvättmedel ska man reservera ett separat utrymme med lås och vattenpunkt (kall och varm vatten, utslagsvask), golvbrunn, handdukstork, utsug av frånluft och ställning för städutrustning. Ifall städförrådet anläggs i ett redan befintligt utrymme, kan kravet gällande golvbrunnen minskas. I stora enheter behövs flera förråd för städutrustning, minst en för varje våning. Förråden för städredskap ska placeras centralt. Att planera en ytterdörr direkt från städförrådet underlättar mottagning av varor och avfallshanteringen. Man ska reservera tillräckligt med utrymme till förvaring av hygienartiklar (papper, tvål, desinficeringsmedel osv.).

Ifall tvätten inte sköts externt ska lämpliga utrymmen och maskiner ordnas för tvätt och torkning.

Kök och matsal

I små enheter med högst 12 barn kan köket vara ett normalt hemkök. I dessa enheter kan den ena hon i en diskbänk med två hoar användas för handtvätt. I samband med hon ska det finnas en tvålpump för flytande tvål och en ställning för pappershanddukar. Spisen ska skyddas så att den är barnsäker. Kärlden ska tvättas i diskmaskin.

I större enheter ingår köket i regelbunden livsmedelstillsyn sedan en separat anmälan om livsmedelslokal har behandlats. För att garantera en tillräckligt bra hygienivå får köket inte vara ett genomgångsställe.

Det rekommenderas att man i matsalen monterar ett tvättställ med en tvålpump för flytande tvål och en ställning för pappershanddukar för personer som äter i matsalen.

I köket ska det finnas ett separat tvättställ med en tvålpump för flytande tvål och en ställning för pappershanddukar samt separata vattenpunkter för tillagning av mat och för fördisk/disk.

I köket skall det finnas ett skilt städförråd som är utrustat med vattenkran (kall och varm vatten), utslagsvask, utsug av frånluft, golvbrunn och ett värmebatteri samt en ställning för upphängning av städredskap. Om man förvarar kökets och daghemmets städredskap i ett gemensamt städförråd, så bör man märka kökets städredskap från att förväxlas med övriga städredskap. I ett litet hemliktkök (gruppfamiljedaghem) skall det finnas ett städskap med ventilering där kemikalierna är oåtkomliga för barn (t.ex. lås eller hasp, som barnen inte kan nå).

Mellersta Österbottens miljöhälsövård

Besök- och postadress
Terminalgatan 8, 67700 Karleby

E-post
yterveys@kokkola.fi
fornamn.efternamn@kokkola.fi

Internet
https://www.kokkola.fi/ymparistoterveyden_huolto

Telefonnummer
044 7307 991

22.05.2019

För att undvika spridning av smittsamma sjukdomar ska personalen i ett tillagningskök ha en separat toalett. Personalen i ett utdelningskök kan använda gemensamma toaletter med den övriga personalen.

Köket ska ha tillgång till tillräckligt stora lagerutrymmen för förvaring av torra råvaror och för kylförvaring. Kylförvaringsapparaturens temperatur ska vara lätt att kontrollera. Ifall matens transport sker i lådor ska det finnas ett utrymme som är skyddat mot regn och skadedjur.

Det ska finnas tillräckligt mycket arbetsutrymme i köket och materialen i köket ska vara lätta att hålla rena. I tillagningskök ska golv- och väggytorna tåla vattentvätt.

Köket ska utrustas med en tillräckligt effektiv till- och frånluftsventilation som kökstypen (tillagnings- eller utdelningskök) kräver. Ovanför köksspisen och ugnen ska det finnas en huv och ett fettfilter samt en ångkupa ovanför diskmaskinen.

Det rekommenderas att det i köket finns ett utrymme för personalens kontorsutrustning eller i större kök helst ett separat arbetsställe för kontorsutrustning.

Hushållsvatten och avfallshantering

Distributionen av hushållsvatten ska ordnas via den offentliga vattendistributionen och fastigheten ska anslutas till det allmänna avloppsnätet. Ifall vattenförsörjningen ordnas på ett annat sätt (det finns inget allmänt avlopps- eller vattenledningsnät på området), måste hushållsvattnets kvalitet genomgå en undersökning och avloppssystemets lämplighet utredas i planeringsskedet.

I avfallsutrymmet ska tillräckligt med plats reserveras för kärl för olika avfallsfraktioner. Vid sorteringen av avfallet ska gällande avfallshanteringsbestämmelser följas.

Ett avfallstak/en avfallsinhägnad ska ligga på minst åtta meters avstånd från fönster och andra luftintag.

I ett stängt, varmt avfallsrum i anslutning till en byggnad ska det finnas en tillräckligt effektiv frånluftsventilation som är separat från den övriga byggnaden samt en golvbrunn och en vattenpunkt för rengöring av rummet. Det rekommenderas att insamlingspunkten för organiskt avfall utrustas med avkylning för att luktolägenheter kan förebyggas under varma årstider.

Referenser

Mellersta Österbottens miljöhälsövård

Besök- och postadress
Terminalgatan 8, 67700 Karleby

E-post
yterveys@kokkola.fi
fornamn.efternamn@kokkola.fi

Internet
https://www.kokkola.fi/ymparistoterveyden_huolto

Telefonnummer
044 7307 991

22.05.2019

Hälsoskyddslag (763/1994) och -förordning (1280/1994)

Lagen om småbarnspedagogik (540/2018)

Förordningen om boendehälsan (545/2015)

Miljöministeriets förordning om säkerhet vid användning av byggnader (1007/2017)

Miljöministeriets förordning om inomhusklimat och ventilation i nya byggnader (1009/2017)

Miljöministeriets förordning om byggnaders fukttekniska funktion (782/2017)

Miljöministeriets förordning om ändring av 5 § i miljöministeriets förordning om bostadsutrymmen, inkvarteringslokaler och arbetsutrymmen (127/2018)

Miljöministeriets förordning om bostadsutrymmen, inkvarteringslokaler och arbetsutrymmen (1008/2017)

Statsrådets förordning om byggnaders tillgänglighet (241/2017)

Valvira-anvisning V/10614/2019, 3.4.2019

Päiväkotien suunnittelu, RT 96-11003, 2010

Säkerhetsplanering i dagvården (red. Olli Saarsalmi), Stakes och Social- och hälsovårdsministeriet. Handböcker 74, 2008

Minskning av infektionsrisken inom dagvården. Social- och hälsovårdsministeriets handböcker 2005:29

Leikkikenttävälineitä koskevat standardit SFS-EN 1176 1–7

Sisätilojen työkohteiden valaistus SFS-EN 12464-1

Kontaktinformation

Miljöhälsovård / Verksamhetsstället i Karleby

Hakalaxgatan 83

67100 Karleby

Tfn 044 7307 991 / kansli

Mellersta Österbottens miljöhälsovård

Besök- och postadress
Terminalgatan 8, 67700 Karleby

E-post
yterveys@kokkola.fi
fornamn.efternamn@kokkola.fi

Internet
https://www.kokkola.fi/ymparistoterveyden_huolto

Telefonnummer
044 7307 991

22.05.2019

Miljöhälsovård / Verksamhetsstället i Toholampi
Lampintie 5, 69300 Toholampi

Webbsidor: <https://www.kokkola.fi/sv/boende-och-miljo/miljohalsa-och-djur/>

e-post: [yterveys\(at\)kokkola.fi](mailto:yterveys@kokkola.fi)

Mellersta Österbottens miljöhälsovård

Besök- och postadress
Terminalgatan 8, 67700 Karleby

E-post
yterveys@kokkola.fi
fornamn.efternamn@kokkola.fi

Telefonnummer
044 7307 991

Internet
https://www.kokkola.fi/ymparistoterveyden_huolto